

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 22 marca 1928 r.

o przerechowaniu bilansów przedsiębiorstw publicznych i prywatnych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Przedsiębiorstwa publiczne i prywatne obowiązane są na dzień 1 lipca 1928 r. sporządzić według zasad, wyszczególnionych w niniejszym rozporządzeniu, majątkowy bilans brutto w złotych, określonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 790). Bilans ten winien być przyjęty za podstawę do dalszego prowadzenia ksiąg.

Art. 2. Wartości bilansowe nieruchomości, ruchomości, maszyn, urządzeń technicznych i wogóle przedmiotów, nieprzeznaczonych do zbytu, nabytych przed dniem 30 września 1925 r., mogą być przerechowane według stosunku, nieprzekraczającego 172 złotych, określonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 790), za 100 złotych, określonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 401).

Należności i zobowiązania w złotych w złocie, określonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 401), oraz w walutach obcych winny być wstawione do przerechowanego bilansu brutto na dzień 1 lipca 1928 r. w pełnej równowartości w złotych, określonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 790).

Równowartość należności i zobowiązań w walutach obcych winna być obliczona według przeciętnego kursu Giełdy Pieniężnej w Warszawie z ostatniego dnia notowań, poprzedzającego dzień 1 lipca 1928 r.

Art. 3. Wszelkie niewyszczególnione w art. 2 pozycje bilansu brutto, zestawionego na dzień 1 lipca 1928 r., uważa się za wyrażone w złotych, określonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 790).

Art. 4. Przepisy o szacowaniu przedmiotów majątkowych, zawarte w obowiązujących ustawach oraz statutach spółek akcyjnych lub umowach spółkowych, nie mają zastosowania przy przerechowaniu pozycji bilansowych według zasad niniejszego rozporządzenia.

Art. 5. Nadwyżka bilansowa, osiągnięta z przerechowania bilansu w myśl niniejszego rozporządzenia, winna być użyta przede wszystkim na pokrycie strat bilansowych lat ubiegłych.

Określenie sposobu zbilansowania ewentualnej pozostałości nadwyżki należy do właściwych władz przedsiębiorstwa z tem zastrzeżeniem, że na kapitał amortyzacyjny winna być przelana co najmniej taka część reszty pozostałości nadwyżki, jaka według bilansu, nieprzerachowanego na dzień 1 lipca 1928 r., odpowiada proporcjonalnie stosunkowi kapitału amortyzacyjnego do innych kapitałów własnych przedsiębiorstwa.

Art. 6. O ile część nadwyżki z przerechowania przelana zostanie na kapitał zakładowy spółki, to należy albo podwyższyć odpowiednio wartość nominalną akcji (udziałów), albo wydać akcjonariuszom nowe akcje w stosunku proporcjonalnym do posiadanych.

W tym ostatnim wypadku akcjonariuszom, którzyby mieli prawo do otrzymania ułamka nowej akcji, należy wydać odcinek akcji odpowiedniej wartości nominalnej na okaziciela. Odcinki akcji nie uprawniają ich posiadaczy do udziału w walnym zgromadzeniu lub do korzystania z jakichkolwiek przywilejów, przysługujących posiadaczom całych

akcyj, dają natomiast prawo do udziału w zyskach spółki, do udziału w nowych emisjach oraz — w razie likwidacji — do udziału w majątku spółki.

Art. 7. Przepisy ustaw dzielnicowych, dotyczące rewizyj bilansów i ksiąg przedsiębiorstw handlowych przez rewidentów sądowych lub obranych przez spółników, mają zastosowanie przy przerechowaniu w myśl niniejszego rozporządzenia bilansów brutto na dzień 1 lipca 1928 r.

Art. 8. Przerachowany w myśl niniejszego rozporządzenia bilans brutto winien być zatwierdzony przez właściwe organa przedsiębiorstwa najpóźniej w terminie do dnia 31 grudnia 1928 r.

Art. 9. Zmiana wysokości kapitału zakładowego (akcyjnego) spółki akcyjnej i komandytowo-akcyjnej, dokonana na mocy niniejszego rozporządzenia, jako też zmiana ilości i nominalnej wartości akcji nie wymaga zatwierdzenia rządowego, z wyjątkiem wypadku, kiedy przeciwko uchwale większości zgłoszono do protokołu walnego zgromadzenia protest akcjonariuszów, reprezentujących najmniej 1/10 część kapitału zakładowego, i protest ten poparto w ciągu miesiąca umotywowanym podaniem, wniesionem do Ministerstwa Przemysłu i Handlu, względnie do Ministerstwa Skarbu.

Przedsiębiorstwa bankowe winny bezwzględnie uzyskać zatwierdzenie zmian w swoich statutach.

Art. 10. Przerachowane i nieprzerachowane bilanse brutto na dzień 1 lipca 1928 r. winny być wraz z uzasadnieniem przerechowania i dowodem zatwierdzenia przez właściwy organ przedsiębiorstwa złożone w ciągu 2 miesięcy po zatwierdzeniu Ministerstwu Przemysłu i Handlu, Ministerstwu Skarbu oraz władzy skarbowej, właściwej pod względem wymiaru podatku dochodowego.

Art. 11. Przerachowany bilans brutto na dzień 1 lipca 1928 r. przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania sprawozdań, winien być ogłoszony w myśl obowiązujących przepisów.

Art. 12. Kapitał zakładowy, wykazany w przerechowanym bilansie brutto na dzień 1 lipca 1928 r., winien być ujawniony w rejestrze handlowym zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Wpis do rejestru spółek akcyjnych i akcyjno-komandytowych może nastąpić po upływie 3 miesięcy od daty ogłoszenia przerechowanego bilansu brutto. Wpis taki jest niedopuszczalny, jeżeli w ciągu powyższego okresu czasu wpłynie do sądu zawiadomienie właściwego ministerstwa o zgłoszeniu protestu, o jakim mowa w art. 9, lub też zarządzenie, o jakim mowa w art. 13.

W razie złożenia sądowi rejestrowemu wspomnianego zawiadomienia wpis do rejestru może nastąpić dopiero po zatwierdzeniu przez właściwego ministra zmian w statucie spółki, będących przedmiotem sporu. Odmowa zatwierdzenia winna być umotywowana.

Art. 13. Właściwy minister może z urzędu umotywowanym zarządzeniem założyć sprzeciw przeciwko uchwale walnego zgromadzenia spółek akcyjnych i komandytowo-akcyjnych, ustalającej wysokość kapitału zakładowego oraz wartość nominalną akcji na podstawie przerechowanego na dzień 1 lipca 1928 r. bilansu brutto.

Sprzeciw ten należy zakomunikować zarządowi spółki i sądowi rejestrowemu w ciągu 3 miesięcy od daty ogłoszenia przerechowanego bilansu brutto.

Art. 14. Przepisy, zawarte w art. 9 ust. 1, art. 12, ust. 2 i 3 oraz w art. 13, nie mają zastosowania, o ile ustawy dzielnicowe przewidują, że zmiana statutu następuje trybem rejestracji sądowej.

Art. 15. W celu zmuszenia przedsiębiorstw prywatnych do przerechowania bilansów w myśl niniejszego rozporządzenia w terminie do dnia 1 stycznia 1929 r., Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może na każdego z kierowników tych przedsiębiorstw (członków dyrekcji, względnie zarządu) nakładać kary pieniężne, przy zastosowaniu przepisów art. 45—48 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowym w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342), z tą różnicą, że kary te mogą być nakładane w wysokości do 5000 zł.

Jeżeli przedsiębiorstwo prywatne nie przerechuje bilansu w myśl niniejszego rozporządzenia w terminie do dnia 1 marca 1929 r., właściwy sąd może na wniosek Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu orzec likwidację przymusową przedsiębiorstwa.

Art. 16. Nadwyżki bilansowe, pochodzące z przerechowania, uskutecznionego w myśl niniejszego rozporządzenia, nie podlegają opodatkowaniu.

Art. 17. Przerachowanie, przewidziane w niniejszym rozporządzeniu, nie podlega opłacie stemplowej.

Art. 18. Upoważnia się Ministra Sprawiedliwości do wydania rozporządzenia, zwalniającego całkowicie lub częściowo od opłat rejestrowych wpisy do rejestru firm, wynikające z zastosowania niniejszego rozporządzenia.

Art. 19. Przepisy niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do zakładów ubezpieczeń i spółdzielni, a wykazane w bilansach tych przedsiębiorstw sumy uważa się za wyrażone w złotych, określonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 790), z tym zastrzeżeniem, że należności i zobowiązania, wyrażone w walutach obcych oraz w złotych w złocie, określonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 401), winny być przerechowane w sposób, wskazany w art. 2 ust. 2 i 3 niniejszego rozporządzenia.

Art. 20. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Skarbu i Ministrowi Prze-

mysłu i Handlu, wykonanie zaś art. 18 — Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*